

روزشمار جنگ

یکشنبه

۱۷ مرداد ۱۳۶۱

۱۸ شوال ۱۴۰۲

۸ اوت ۱۹۸۲

۶۲۳

بر اثر شلیک آتش سنگین توپخانه عراق بر مناطق مسکونی آبادان، ۳ تن شهید و ۱۲ تن مجروح شدند و به ۳۲ واحد مسکونی خسارت‌های فراوانی وارد آمد.^(۱) همچنین هواپیماهای مهاجم عراق برای بمباران مناطق مسکونی این شهر هشت بار به حریم فضایی آن حمله کردند که هر بار با آتش پدافند هوایی ناچار شدند قبل از هرگونه عملی، از آسمان منطقه بگریزند. یگان‌های نیروی دریایی خودی مستقر در سواحل اروند رود نیز در پاسخ به حملات نیروهای دشمن، مواضع آن‌ها را هدف گرفتند که بر اثر آن، خساراتی بر دشمن وارد آمد.^(۲)

۶۲۴

۵۱ تن از مسلمانان عراقی به جمهوری اسلامی ایران پناه آوردند. این عده، از مسلمانان بغداد، سلیمانیه، حلبچه، هولیر، فلوجه و کرکوک هستند و از مرز مریوان وارد خاک ایران شده‌اند. از پناهندگان، سه تن پزشک و ۴ تن مهندس کشاورزی هستند.^(۳)

۶۲۵

ساختمان خبرگزاری جمهوری اسلامی در تهران، امروز هدف حمله ۲ تن از وابستگان سازمان مجاهدین خلق قرار گرفت. آنان پس از شلیک چند گلوله به سوی ساختمان، با به جا گذاشتن موتورسیکلت خود، گریختند.^(۴)

۶۲۶

هفته‌نامه فرانسوی "لوپوئن" اعلام کرد که فرانسه سلاح‌های مدرن به عراق فرستاده‌است. این هفته‌نامه در شماره اخیر خود در این باره نوشت: «به دنبال حملات اخیر ایران به عراق، فرانسه سلاح‌های مهمی برای عراق ارسال داشته‌است. دولت بغداد علاوه بر موشک‌های اگزوست، موشک‌های ضدتانک دیگری به نام "هات" از پاریس دریافت کرده‌است. همچنین دولت فرانسه تعدادی تانک، هلی کوپتر ضدتانک و هواپیمای میراژ در اختیار رژیم عراق قرار داده‌است.»^(۵)

۶۲۷

«مادامی که عراقی‌ها به شرایط ما عمل نکردند، جنگ باقی است.»

وزیر کشور، فرمانده ژاندارمری، استانداران سراسر کشور و گروهی از مسئولان و پرسنل دواير سياسي - ايدئولوژيك ژاندارمری جمهوری اسلامی با امام خمینی دیدار کردند.

امام خمینی در این دیدار سخنانی ایراد کردند که ضمن آن آمده است: «شما آقایان، تمام قوای نظامی و انتظامی باید بدانند که ما الان در حال جنگ هستیم، جنگ ما تمام نشده است، همیشه بین اسلام و غیراسلام جنگ است و همه مردم موظفاند از این جمهوری اسلامی دفاع کنند. الان مشغول دفاع هستیم و تا مادامی که جبهه‌ها احتیاج به افراد دارد، تمام افراد بی‌استثناء تمام افراد، آن‌هایی که می‌توانند، قدرت دارند برای آن‌ها لازم است که تأمین کنند ... البته یک واجب عینی نیست، یک واجب کفایی است.»

همان مقداری که وارد در خاک عراق شدیم برای دفاع از اسلام و مملکت اسلامی، باید ما این کار را به اتمام برسانیم و مادامی که آن‌ها به شرایط ما عمل نکردند، جنگ ما باقی است. به مجرد این که بگویند "ما خارج شدیم"، پذیرش ندارد، ما باید خودمان بفهمیم که آن‌ها خارج شدند و ما می‌دانیم که آن‌ها الان هم در کشور ما هستند و الان هم در بسیاری از جاها ساکن هستند و سنگر دارند و از خارج هم هر روز تقریباً آبادان را و بعضی شهرهای دیگر را بمباران می‌کنند.

شرایطی که از اول گفته شده است و تا حالا هم همان شرایط هست، در آن شرایط پای‌بند هستیم و مادامی که این شرایط حاصل نشده است، ما در حال جنگ هستیم و ما با کسانی که اشرار هستند نمی‌توانیم صلح کنیم.^(۶)

۶۲۸

از سوی رئیس‌جمهوری ایران پیام ویژه‌ای برای ژنرال ضیاءالحق رئیس‌جمهوری پاکستان ارسال گردید. آقای "عباس آقازمانی" (ابوشریف) سفیر جمهوری اسلامی ایران در اسلام‌آباد، پس از تحویل این پیام، در مورد جنگ با عراق، تغییر محل برگزاری کنفرانس سران جنبش عدم‌تعهد و نیز تجاوز رژیم صهیونیستی به لبنان با ضیاءالحق گفت‌وگو کرد.^(۷)

«بر روی این مسئله بارها تأکید کرده‌ایم که این صحیح نیست نهضت غیرمتعهدها سرنوشت خود را به سرنوشت صدام گره بزند.»

دکتر ولایتی وزیر امور خارجه، این مطلب را پس از پایان جلسه هیئت دولت در مصاحبه‌ای با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت. وی در این مصاحبه درباره تغییر محل کنفرانس غیرمتعهدها از بغداد به نقطه‌ای دیگر و سفر نخست‌وزیر ترکیه به ایران توضیحاتی داد.

وی درباره انعکاس سیاسی تغییر محل کنفرانس سران غیرمتعهدها از بغداد به محل دیگر گفت: این تغییر محل از قبل قابل پیش‌بینی بوده است. با پیروزی رزمندگان اسلام در

محل عکس امام خمینی

جبهه‌های جنگ و ضعف روزافزون رژیم صدام و افزایش مخالفت‌های مسلمانان انقلابی عراق باعث شده‌است که سران کشورهای غیرمتعهد فکری بکنند. «وزیر خارجه افزود: «قبلاً هم که ما در مجامع بین‌المللی شرکت می‌کردیم بر روی این مسئله بارها تأکید کرده‌ایم که این صحیح نیست نهضت غیرمتعهدها سرنوشت خود را به سرنوشت صدام گره بزند. با توجه به این که مبارزات ملت مسلمان عراق رو به افزایش است، این رژیم ماندنی نیست و رو به سقوط است. ... این مسئله در حال حاضر عملاً به ثبوت می‌رسد که با تغییر محل برگزاری کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد تقریباً یک هماهنگی کامل بین کشورهای غیرمتعهد در حال شکل‌گیری است.»

دکتر ولایتی سپس در مورد سفر هیئت ترکیه به تهران گفت: «مسافرت نخست‌وزیر ترکیه و وزیر خارجه این کشور به ایران به دنبال مبادله پیام میان رؤسای جمهوری دو کشور صورت گرفت. رئیس‌جمهوری ترکیه قبلاً در مورد پایان یافتن جنگ تحمیلی عراق به ایران پیامی برای آقای خامنه‌ای فرستاده بود و رئیس‌جمهوری کشورمان نیز ضمن تأکید بر مواضع قبلی و این که ما نیز خواستار پایان بخشیدن به جنگ هستیم مشروط بر این که شرایط عادلانه‌مان تأمین گردد، به ایشان پاسخ دادند.»

آقای ولایتی با اشاره به این که این مذاکرات در دو جلسه و با حضور آیت‌الله خامنه‌ای تشکیل شد، گفت: «رئیس‌جمهور کشورمان پس از استماع پیام رئیس‌جمهور ترکیه، مجدداً مواضع قبلی جمهوری اسلامی ایران را بیان و تأکید کرد که ما صلح را ترجیح می‌دهیم، اما از شرایطی که اعلام کرده‌ایم عدول نمی‌کنیم و عراق با ظاهر مظلومانه‌ای که به خود گرفته‌است همچنان به تجاوز خود به شهرهای مرزی ما ادامه می‌دهد و هنوز بخشی از مناطق استراتژیکی ما تحت اشغال قوای کفر صدامی است و ما تا رفع کامل تجاوز و تحقق حقوق حقه خود به جنگ ادامه می‌دهیم و تنها مشروط به پذیرفته شدن شرایط سه گانه اصلی که از ابتدای جنگ اعلام کرده‌ایم، به جنگ خاتمه می‌دهیم.»^(۸)

۶۲۹

به‌رغم اغلب پیش‌بینی‌های محافل سیاسی، عراق همچنان برای برگزاری اجلاس سران غیرمتعهدها در بغداد، می‌کوشد. سفر سعدون حمادی عضو شورای فرماندهی انقلاب و وزیر خارجه عراق به هند و نیز سفر چند تن از مقامات عالی رتبه عراق به کشورهای دیگر، از جمله این کوشش‌ها است. حمادی که برای تسلیم پیام صدام حسین به "گاندی" نخست‌وزیر هند، به دهلی‌نو سفر کرده‌است، امروز در گفت‌وگو با خبرنگاران دهلی‌نو درباره پیشنهاد کوبا مبنی بر ضرورت تجدید نظر در محل کنفرانس، گفت که کشورش مخالف پیشنهاد کوبا مبنی بر گردهمایی وزیران خارجه کشورهای غیرمتعهد برای رسیدگی به کنفرانس جنبش غیرمتعهدها در ۳۰ مرداد (۲۱ اوت) در هاوانا است. وی افزود که هیچ نیازی به برگزاری این

کنفرانس نیست زیرا تصمیم‌گیری دربارهٔ برگزاری یا عدم برگزاری کنفرانس غیرمتعهداست و باید در نشست وزیران خارجه دولت‌های غیرمتعهد در بغداد اتخاذ شود.

حمادی سپس گفت عراق مایل است دربارهٔ کنفرانس بغداد با کشورهای دیگر غیرمتعهد در تماس باشد چون به گفته وی عراق به روی هیچ چیز پافشاری نمی‌کند مگر آن‌که به نفع جنبش غیرمتعهدها باشد.^(۹)

علاوه بر حمادی، "حسن علی" عضو شورای فرماندهی انقلاب عراق و وزیر بازرگانی این کشور نیز برای تسلیم پیام‌های صدام به سران بنگلادش و اندونزی، عازم این کشورها شد. "حامد علعلین" وزیر مشاور در امور خارجه عراق نیز به منظور تسلیم پیام صدام به رهبران کشورهای آفریقایی مغرب، الجزایر، گینه و سنگال، روانه این کشورها شد.^(۱۰)

"عبدالملک الیاس" معاون وزارت خارجه عراق نیز امروز برای تسلیم پیام‌های صدام به رؤسای کشورهای اردن، یمن شمالی، کویت و سری‌لانکا عازم این کشورها شد. وی هنگام ترک بغداد گفت که با مقامات این کشورها دربارهٔ نحوهٔ خنثی کردن تلاش‌هایی که به منظور لطمه زدن به جنبش و اصول آن می‌باشد، گفت‌وگو خواهد کرد.

"محمد سعید الصحاف" نماینده وزارت خارجه عراق نیز امروز بغداد را به قصد کشورهای آفریقایی مالی و نیجریه ترک کرد تا پیام صدام را به سران این کشورها برساند.^(۱۱)

هم‌زمان با این اقدام عراق و تقریباً هم‌زمان با ورود سعدون حمادی به هند، "بلگرین توراس" معاون وزیر خارجه کوبا قرار است بعدازظهر امروز وارد دهلی‌نو شود و پیشنهاد کشور خود را برای تشکیل اجلاس وزیران امور خارجه در ماه جاری در هاوانا جهت تصمیم‌گیری برای تغییر محل کنفرانس مورد بحث قرار دهد. چنان‌که ذکر شد امروز قرار است سعدون حمادی وزیر امور خارجه عراق نیز برای گفت‌وگو دربارهٔ راه حلی جهت تشکیل کنفرانس سران در بغداد، وارد دهلی‌نو شود.^(۱۲)

پیشنهاد کوبا برای تغییر محل برگزاری کنفرانس سران عدم‌تعهد درحالی که دولت عراق سخت می‌کوشد تا اعضای جنبش عدم‌تعهد را به شرکت در کنفرانس بغداد متقاعد سازد سبب اختلاف بین عراق و کوبا گردیده‌است. خبرگزاری فرانسه به‌نقل از منابع موثق در هاوانا گزارش داد: «میان عراق و کوبا بر سر مسئله کنفرانس سران عدم‌تعهد یک رقابت واقعی در گرفته‌است. عراق علی‌رغم جنگ با ایران نمی‌خواهد از میزبانی این کنفرانس چشم‌پوشی کند و تنها خواستار تعویق زمان برگزاری اجلاس است. بدین مناسبت عراق فرستادگانی به پایتخت‌های کشورهای عضو جنبش عدم‌تعهد گسیل داشته که یکی از آن‌ها به زودی وارد کوبا خواهد شد.»

این خبرگزاری افزود: «به عقیده منابع آگاه در هاوانا، عراق قصد دارد با برگزاری کنفرانس فوق‌العاده وزرای خارجه در بغداد، ثابت کند این پایتخت می‌تواند امنیت اجلاس آینده سران

را تضمین کند، زیرا عمدتاً به خاطر مسائل امنیتی ناشی از جنگ عراق و ایران است که بسیاری از رؤسای کشورها خواستار عدم برگزاری اجلاس در بغداد هستند. با این وجود علی‌رغم طرح مسئله محل اجلاس آینده سران جنبش عدم‌تعهد در محافل خصوصی، به نظر می‌رسد که هیچ یک از رهبران کشورها نمی‌خواهند آشکارا مسئولیت بیان این مشکل را به عهده بگیرند.»

خبرگزاری فرانسه سپس به‌نقل از همان منابع اعلام کرد که با وجود این، دفتر هماهنگی جنبش روز بیست و یکم مرداد ماه در نیویورک تشکیل جلسه می‌دهد و ممکن است بدین مناسبت حداقل در مورد محل برگزاری کنفرانس وزیران خارجه تصمیماتی اتخاذ شود.^(۱۳) خبرگزاری فرانسه همچنین در تفسیری در مورد برگزاری این کنفرانس و مواضع عراق و همچنین نظر کشورهای عضو جنبش عدم‌تعهد در این باره، از قول منابع آگاه در هاوانا گزارش داد: «هفتمین کنفرانس سران کشورهای غیرمتعهد که بنا است ششم سپتامبر (۱۵ شهریورماه) در بغداد تشکیل شود، به احتمال زیاد برای چند ماه به تعویق می‌افتد و بدون شک به جای عراق، در هند برگزار خواهد شد.»

این خبرگزاری براساس گزارش‌های رسیده از هاوانا، افزود: «به دعوت "فیدل کاسترو" رئیس فعلی جنبش عدم‌تعهد، وزیران خارجه کشورهای غیرمتعهد احتمالاً ۲۱ اوت (۳۰ مرداد) در هاوانا تشکیل جلسه می‌دهند تا درباره محل جدید برگزاری اجلاس غیرمتعهدها تصمیم بگیرند.» از سوی دیگر، روزنامه "لیبراسیون" چاپ پاریس نوشت: «به نظر می‌رسد عراق به طور کلی از تشکیل هفتمین کنفرانس سران غیرمتعهدها که قرار بود در تاریخ ششم سپتامبر در بغداد برگزار شود منصرف شده‌است.» این روزنامه می‌افزاید: «با توجه به جنگ با نیروهای ایرانی در خاک عراق، تشکیل این کنفرانس در بغداد به این کشور اعتبار خاصی می‌بخشد و تغییر عقیده عراق در این مورد بیانگر آن است که سران بغداد به شدت نگران هستند و قصد دارند خود را درگیر امری کنند که شکست آن پیشاپیش مشهود است. با این حال حمادی بدون این که به تهدیدهای جنبش مجاهدین عراقی مبنی بر این که "دستور کشتن شرکت‌کنندگان در کنفرانس صادر شده‌است" اشاره کند، گفت برخی از رؤسای این کشورها نگران هستند. با این که بیش از یک ماه به تاریخ تشکیل این کنفرانس باقی مانده‌است با این وجود فقط سه تن آمادگی خود را برای شرکت در آن اعلام داشتند که عبارت‌اند از: ژنرال ارشاد رئیس‌جمهور بنگلادش، حسنی مبارک رئیس‌جمهوری مصر و قلیبی دبیرکل اتحادیه عرب.»^(۱۴)

۶۳۰

در مصاحبه‌ای با روزنامه لوموند، صدام حسین درباره کنفرانس غیرمتعهدها، دلیل عقب‌نشینی نکردن از مناطق اشغالی ایران، قرارداد ۱۹۷۵ (۱۳۵۳) الجزایر و روابط عراق و

فرانسه مطالبی گفت.

خبرنگار روزنامه لوموند با اشاره به هزینه هنگفتی که عراق به منظور برگزاری کنفرانس سران غیرمتعهدها در بغداد، متحمل شده‌است، پرسید: «آیا شما بیم ندارید که هدف ایران از عملیات اخیر منحرف نمودن کشورهای عضو از شرکت در این کنفرانس باشد؟»
 صدام در پاسخ، حضور خبرنگاران را در بغداد شاهدهی از آرامش در این شهر دانست و افزود: «ما در عملیات اخیر لطمات شدیدی به ایرانی‌ها وارد کرده‌ایم و اگر ایرانی‌ها مایل به تکرار چنین حادثه‌ای هستند، ما چه می‌توانیم بکنیم؟ ما حتی یکی از دو هواپیمایی را که به بغداد حمله کردند سرنگون کردیم و دومی نیز در خاک ایران سقوط کرده‌است.»
 صدام در مورد این که چه تعداد از رهبران کشورها تاکنون دعوت عراق را برای شرکت در این کنفرانس پذیرفته‌اند، گفت: «رقم دقیق آن را نمی‌دانم ولی هیئت‌های اعزامی دعوت‌کننده با جواب‌های تشویق‌آمیز به ویژه از جانب کشورهای اصلی یعنی بنیان‌گزاران جنبش عدم‌تعهد بازگشته‌اند.»

خبرنگار پرسید: «خطوط عمده سیاست خارجی عراق در طی سه سالی که رهبری غیرمتعهدها را برعهده خواهد داشت، چیست؟» صدام پاسخ گفت: «سیاست خارجی ما در خدمت تصمیمات اتخاذ شده از سوی کنفرانس خواهد بود. ما برای گسترش روابط و همکاری‌های بین غیرمتعهدها تلاش خواهیم کرد. ما فکر می‌کنیم که باید یک سیستم اقتصادی بین‌المللی پیدا کنیم که انتقال تکنولوژی برای بالا بردن توسعه و غلبه بر جنگ‌های منطقه‌ای کمک کند. این سیستم باید کشورهای صنعتی و کشورهای غیرصنعتی ثروت‌مند به‌ویژه تولیدکنندگان نفت را متقاعد کند که برای کم کردن بار زحمت کشورهای جهان سوم همکاری نمایند.» خبرنگار پرسید: «تهران شما را به سبب حفظ نیروهای تان در بخش‌های استراتژیک ایران به ویژه قصرشیرین و مهران نکوهش می‌کند. نظر شما در این مورد چیست؟» صدام گفت: «به علت مشکل ظاهری زمین و برای حفاظت خود نیروهای ما در حدود یک یا دو کیلومتر از آن اراضی که متعلق به کسی نیست را در اختیار دارد و نیروهای ایران در ناحیه بصره تا عمق ۲ تا ۳ کیلومتر قسمتی از اراضی ما را در اختیار خود دارند.

با وجودی که ما نیروهای مان را از خاک ایران عقب کشیده و پیشنهاد صلح داده‌ایم ایرانی‌ها اعلام نموده‌اند که برای حفظ شهرهای خود می‌خواهند بخشی از اراضی ما را تصرف نمایند. اگر ما قبلاً چنین کاری را نمی‌کردیم این اقدام ایران منطقی بود، ولی برای اثبات حسن‌نیت خود اعلام کردیم که یک نیروی بین‌المللی در طول مرزهای دو کشور استقرار یابد و ما پیشنهاد شورای امنیت را مبنی بر اعزام ناظرانی به منطقه برای اجرای آتش‌بس و عقب‌نشینی نیروها به مرزهای بین‌المللی پذیرفته‌ایم.»

خبرنگار با اشاره به شروع حملات عراق، از صدام پرسید: «آیا این شما هستید که به آن‌ها

حمله کردید؟» صدام گفت: «ما راه حل دیگری برای حفظ شهرهای خود که مورد حمله آن‌ها قرار گرفته بودند، نداشتیم و وقایع بعدی نشان دادند که ما بر آنچه کردیم محق بودیم. درحالی که در ۲۰ ژوئن سال ۱۹۸۲ (۳۰ خرداد ماه جاری) اعلام عقب‌نشینی کردیم و در تاریخ ۳۰ ژوئن (۹ تیرماه سال جاری) به اجرا درآمد، ایران تهدیدهای خود را در همه سطوح تجدید کرد.» وی در مورد راه حل اتمام جنگ و مراجعه به قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر گفت: «عراق فرمولی را عنوان کرده است در عوض اجرای این قرارداد چند اصل را پیشنهاد کرده است:

- احترام متقابل به حق حاکمیت طرفین در انتخاب رژیم‌های خود بدون دخالت از خارج.
- گشایش باب مذاکرات بدون تحلیل راه حلی از طریق زور.

تهران خواستار استعفای من و پرداخت غرامت از سوی عراق شده است و این شروع خوبی برای مذاکره نیست بلکه رؤیاهای بی‌اساس هستند. ما از کشورهای اسلامی غیرمتعهد و سازمان‌های بین‌المللی تقاضای رسیدگی کردیم. ما پیشنهاد کردیم که دو طرف بر سر یک محکمه بین‌المللی توافق کنند تا این محکمه پس از تحقیقات بگوید چه کسی متجاوز است. در آن موقع می‌توان از غرامت سخن گفت.»

صدام در مورد اعلام آمادگی الجزایر برای میانجی‌گری گفت: «ما موافقیم.» رئیس‌جمهور عراق درباره روابط عراق و فرانسه گفت: «روابط ما با فرانسه قابل اتکاء است اما ما میل داریم این روابط را گسترش دهیم. من هنوز فرصت دیدار با میتران را نداشته‌ام. به دلیل جنگ دو سال است که عراق را ترک نکرده‌ام و احتمالاً برای میتران مشکل است که به بغداد بیاید اما ضرورت ایجاب خواهد کرد که به محض مساعد شدن اوضاع، ما با همدیگر ملاقاتی داشته باشیم.»^(۱۵)

۶۳۱

شبکه دوم تلویزیون آلمان در برنامه "ژورنال خارجی" خود، گزارش مصوری از عملیات عمرانی در عراق در زمینه احداث اتوبان بصره - بغداد و نیز کانال آبی به موازات شط‌العرب [اروند رود] و فرودگاه بصره نشان داد. این عملیات عمرانی را آلمان انجام می‌دهد. در این گزارش گفته شد: «پس از شروع جنگ، کشتی‌رانی در شط‌العرب [اروند رود] متوقف شد و از آن پس عراقی‌ها برای تدارکات جبهه‌های خود از جاده کویت - بصره - بغداد استفاده می‌کردند که احداث اتوبان ۶ باندی که توسط شرکت‌های آلمانی در حال ساخت است، جای این جاده را خواهد گرفت. بزرگ‌ترین پروژه‌ای که شرکت‌های آلمانی در حال مذاکره درباره آن هستند، احداث یک کانال عریض از بصره به ام‌القصر است که با وجود چنین کانالی، عراق به یک راه آرام و کم‌خطر آبی به دریا دست خواهد یافت. اما در این میان احتمال پیش‌روی نیروهای ایران، کارگران آلمانی را تهدید می‌کند و اگر این امر صورت گیرد، این کارگران عراق را ترک خواهند کرد.»

این تلویزیون در ادامه گزارش خود با اشاره به احداث اتوبان ۱۲۰۰ کیلومتری بصره - بغداد که هزینه ۱۲۰ کیلومتر آن بیش از یک میلیارد مارک تعیین شده است و برای شرکت‌های ساختمانی آلمان غنیمت است، افزود: «عقب‌نشینی عراق از شرق بصره باعث تشدید تحولات نظامی در اطراف اتوبان شده است و تدارکات جنگی بدون وقفه از جاده قدیمی بصره در جریان است و صف کامیون‌های حامل مهمات از طرف کویت به طرف عراق قطع نمی‌شود. در بین کامیون‌های نظامی همچنین تاکسی‌هایی حامل تابوت قربانیان جنگی به طرف قبرستان نجف نیز به چشم می‌خورد.

ساختن کانال آبی در باتلاق جنوبی بصره از دیگر پروژه‌هایی است که آلمانی‌ها عهده‌دار آن هستند که در صورت عدم حمله ایران، تا سه سال دیگر کشتی‌های بزرگ از این کانال مصنوعی به موازات شط‌العرب [آروند رود] عبور خواهند کرد و راه آبی عراق به خلیج فارس را تأمین خواهند نمود.

پروژه دیگر عراق، احداث فرودگاه بین‌المللی بصره است که ۱۶۰ کارشناس آلمانی در آن کار می‌کنند.^(۱۶)

۶۳۲

"حبیب شطی" دبیرکل سازمان کنفرانس اسلامی، به قدرت نیروهای ایرانی در فتح خرمشهر اعتراف کرد. خبرگزاری جمهوری اسلامی در ادامه این خبر از کویت به نقل از یک منبع آگاه و موثق گزارش داد: «حبیب شطی در سفر اخیر خود به کویت طی نشستی با مقامات کویتی به آنان گفته است: «طبق محاسباتی که در آمریکا به عمل آمده بود، فتح خرمشهر حداقل ۸ ماه جنگ لازم داشت. و فتح دو روزه خرمشهر توسط نیروهای ایرانی، امریکایی‌ها را متحیر ساخت و نشان داد که نیروهای ایرانی از یک قدرت الهی برخوردارند.» این گزارش حاکی است که در این دیدار شطی با اعتراف به وضع متشنج داخل عراق، به مقامات کویتی توصیه کرده است که در روابط خود با ایران عاقلانه‌تر فکر کنند.^(۱۷)

۶۳۳

امروز امام خمینی ضمن پذیرفتن استعفای آیت‌الله مهدوی کنی از سمت سرپرستی کمیته‌های انقلاب اسلامی، آقای ناطق نوری وزیر کشور را به جای ایشان تعیین کرد. متن کامل حکم امام به بدین شرح است:

بسمه تعالی

با تشکر از جناب حجت‌الاسلام مهدوی که با همه توان در خدمت به اسلام کوشا هستند و با تأسف از استعفای ایشان، جناب حجت‌الاسلام آقای ناطق نوری را به سرپرستی کمیته‌های انقلاب اسلامی در سراسر کشور منصوب نمودم. امید است تمام افراد کمیته‌ها و حضرات روحانیون که در کمیته‌ها هستند با جناب ایشان همکاری و کمک نمایند و توفیق ایشان را

در خدمت به اسلام و مسلمین خواهانم. (۱۸)

منابع و مأخذ روزشمار ۱۳۶۱/۵/۱۷

- ۱- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۸، ص ۲.
- ۲- پیشین، آبادان - به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۳- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۹، ص ۲.
- ۴- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۲، ۱۳۶۱/۵/۱۸، ص ۴، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۷.
- ۵- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۱۷، ص ۱۶، به گزارش واحد مرکزی خبر از پاریس، به نقل از هفته‌نامه "لوپوئن".
- ۶- سازمان مدارک فرهنگ انقلاب اسلامی، صحیفه نور، مجموعه رهنمودهای امام خمینی، جلد شانزدهم، تهران، انتشارات شرکت سهامی چاپخانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهمن ۱۳۶۱، صص ۲۴۵ و ۲۴۶، ۱۳۶۱/۵/۱۷.
- ۷- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۱۸، ص ۲، اسلام‌آباد - خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۸- مأخذ ۱، ص ۱۱، به نقل از دکتر ولایتی در گفت‌وگو با خبرنگاری جمهوری اسلامی.
- ۹- مأخذ ۴، ص ۲۶، دهلی‌نو - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۷، به نقل از وزیر خارجه عراق از دهلی‌نو.
- ۱۰- مأخذ ۴، ص ۴۸، رادیو صوت الجماهير، ۱۳۶۱/۵/۱۷.
- ۱۱- مأخذ ۴، ص ۲۲، خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از خبرگزاری خلیج از بغداد، ۱۳۶۱/۵/۱۷.
- ۱۲- مأخذ ۴، ص ۲۴، خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از خبرگزاری رویتر از دهلی‌نو، ۱۳۶۱/۵/۱۷.
- ۱۳- مأخذ ۴، ص ۲۷، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از خبرگزاری فرانسه از هاوانا، ۱۳۶۱/۵/۱۷.
- ۱۴- مأخذ ۵، به گزارش خبرگزاری فرانسه در هاوانا.
- ۱۵- مأخذ ۴، صص ۱۵ تا ۲۰، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۷، به نقل از روزنامه لوموند، به نقل از رئیس‌جمهور عراق.
- ۱۶- مأخذ ۴، صص ۱۸ تا ۲۰، بن - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۷، به نقل از شبکه دو تلویزیون آلمان.
- ۱۷- مأخذ ۴، ص ۱۰، کویت - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۱۷، به نقل از حبیب شطی دبیرکل کنفرانس اسلامی.
- ۱۸- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۱۹، ص ۱۸.